

Стівен Кінг

США

1947

ПАРАНОЇК. ПІСНЯ

З англійської переклав Мирослав Томашук

Від перекладача

Всі ми знаємо **Стівена Кінга** як «Короля жахів», автора всесвітньовідомих бестселерів, які читачі розкupuвають мільйонними тиражами, а режисери охоче екранізують у популярні кінострічки. Проте, на жаль, не так багато ми, українські читачі, знаємо про невеличкий, та все ж гідний нашої уваги поетичний доробок відомого американця та великого друга України. Хоча сьогодні маємо тільки більше десятка опублікованих у різних збірках і журналах поезій Кінга, та й сам «Король» ніколи не називав себе поетом, все ж критики схвально відгукуються про неї і наголошують на тому, що поезія мала неабиякий вплив на формування творчого стилю Кінга. Отож, я вирішив дещо виправити цю ситуацію і вперше перекласти українською вірш «Параноїк. Пісня».

Вперше із цим віршем читачам пощастило ознайомитись у 1985-му році, у збірці химерних оповідань «Skeleton Crew» («Загін скелетів»). Згодом, у 2000-му, текст став єдиним віршем автора, на основі якого зняли короткометражний фільм «Dollar Baby». «Параноїк. Пісня» це сто загорнутих у нетривіальну поетичну обгортку рядків параноїдальних думок про всесвітню змову проти одного індивіда. Як і будь-який поважний постмодерніст, Кінг тут не нехтує відсиланнями до попкультури та цікавими каламбурами, за допомогу у тлумаченні яких перекладач висловлює щире подяку Юрію Микитенку та професорському поружжю з Pennsylvania State University Кеті та Агріану Ваннерам. Для нас це була справді цікава інтелектуальна гра, тому сподіваємось, що українському читачу теж припаде до душі те, як вашому покірному слугі-перекладачеві разом із шановними дорадниками вдалось її передати.

Зазвичай я не виставляю своїх фотографій, але сьогодні – виняток. 1 березня 2022 р. Напис на футболці: «Я стою з Україною!»

Paranoid: A Chant

I can't go out no more.

There's a man by the door
in a raincoat
smoking a cigarette

But

I've put him in my diary
and the mailers are all lined up
on the bed, bloody in the glow
of the bar sign next door

He knows that if I die
(or even drop out of sight)
the diary goes and everyone knows
the CIA's in Virginia

500 mailers bought from
500 drug counters each one different
and 500 notebooks
with 500 pages in everyone.

I am prepared.

* * *

I can see him from up here.
His cigarette winks from just
above his trenchcoat collar
and somewhere there's a man on a subway
sitting under a Black Velvet
as thinking my name.

Men have discussed me in back rooms.
If the phone rings there's only a dead breath.
In the bar across the street a snubnose
revolver has changed hands

in the men's room

Параноїк. Пісня

Я вже не вийду надвір.

Він там за дверима засів
у дощовику
палить цигарку

Та

Вписав його я у блокнот
і посилки, викладені в ряд
на ліжку, криваво світять від
вивіски бару неподалік

Він знає, що коли умру
(чи просто зникну геть)
блокнот до рук піде і кожен знайде
вірджинське ЦРУ

500 посилок придбав у
500 аптеках (жодну не з одної)
і 500 записників
із 500 сторінками у кожному.

Я готовий.

* * *

Я бачу його звідцїля.
Цигарка мигтить якраз
над комірцем його пальта
і ще один чоловік у підземці засів
під чорним постером Елвіса
моє ім'я собі у голову вбив.

У своїх кімнатах ці двоє обговорили мене.
З телефону чуто тільки мертвий дух.
У кімнаті їхній вже друга пара рук бере
короткоствольного револьвера;

вони у барі через дорогу

Each bullet has my name on it.
My name is written in back files
and looked up in newspaper morgues.

My mother's been investigated;
thank God she's dead.

They have writing samples
and examine the back loops of pees
and crosses of tees.

My brother's with them, did I tell you?
His wife is Russian and he
keeps asking me to fill out forms.
I have it in my diary.
Listen—
listen
do listen:
you must listen.

In the rain, at the bus stop.
black crows with black umbrellas
pretend to look at their watches, but
it's not raining. Their eyes are silver dollars.
Some are scholars in the pay of the FBI
most are the foreigners who pour through
our streets. I fooled them
got off the bus at 25th and Lex
where a cabby watched me
over his newspaper.

In the room above me an old woman
has put an electric suction cup on her floor
It sends out rays through my light fixture
and now I write in the dark
by the bar sign's glow.
I tell you I know.

На кожній кулі — моє ім'я.
Моє ім'я — у запасних файлах
його шукають у газетних архівах.

Про маму теж розвідали;
дяка Богу — мертва вона.

Вони мають зразки мого почерку
знають що літеру Т хрестиком пишу
і про мій манір писати С, Е, Ч, У.

Мій братик із ними, я не казав?
Його дружина росіянка і він
просить мене заповнювати бланки.
Заніс це собі у блокнот.
Слухай...
слухай
та слухай:
мусиш слухати.

Під дощем, на зупинці.
чорні ворони з чорними парасолями
вдають, наче дивляться на годинники, але
не дощить. Їхні очі пильні — назирці.
Хтось це робить за гостинці на кошт ФБР
більшість — чужинці, виливаються
нам на вулиці. Надував я їх —
зловив автобус на розі 25-ї
та Лексінгтона, а таксист
там позирав на мене з-над газети.

А там, поверхом вище, якась стара
електричну присоску в підлогу втулила
Промінь від неї пробивається
крізь мій абажур
тепер у темряві я пишу
при світлі барної вивіски скла.
Чесно кажу, не зі зла.

They sent me a dog with brown spots
and a radio cobweb in its nose.
I drowned it in the sink and wrote it up
in folder GAMMA.

I don't look in the mailbox anymore.
The greeting cards are letter-bombs.

(Step away! Goddam you!
Step away. I know tall people!
I tell you I know very tall people!)
The luncheonette is laid with talking floors
and the waitress says it was salt
but I know arsenic
when it's put before me. And the yellow taste
of mustard
to mask the bitter odor of almonds.

I have seen strange lights in the sky.
Last night a dark man with no face crawled
through nine miles
of sewer to surface in my toilet, listening
for phone calls through the cheap wood with
chrome ears.
I tell you, man, I hear.

I saw his muddy handprints
on the porcelain.

I don't answer the phone now,
have I told you that?

Вони підіслали собаку з плямами бурими,
а в носі у неї прослушка була.
У раковині її втопив і додав теж
у «ГАММА» тек.

Тепер я не заглядаю до поштової скриньки.
Бо буде вибух як тільки відкрию листівки.

(Відійди! Хай тобі грець!
Відійди. Я знаю важних людей!
Кажу тобі, що знаю дуже важних людей!)
У буфеті чутно розмови з-під підлоги
а офіціантка каже що то була просто сіль,
та я знаю — миш'як
я впізнаю коли він перед мною. І жовтий
смак гірчиці
щоб не віддавало мигдалю гіркотою.

Неподалік у небі дивне світло бачив.
Вчора вночі темний чоловік без обличчя
дев'ять миль як кляча
повз по трубах у мій туалет і слухав
телефонні дзвінки через дешеву дощечку
з вухами хромовими.
Кажу ж, чувак, чую добре я.

Бачив його брудні відбитки
я на порцеляні.

Відтоді телефона я більше не брав,
а це я казав?

They are planning to flood
the earth with sludge.

They are planning break-ins

They have got physicians
advocating weird sex positions.
They are making addictive laxatives
and suppositories that burn.

They know how to put out the sun
with blowguns.

I pack myself in ice—have I told you that?
It obviates their infrascopes.

I know chants and I wear charms.
You may think you have me but I could
destroy you.
any second now.

Any second now.

Any second now.

Would you like some coffee, my love?

Did I tell you I can't go out no more?
There's a man by the door
in a raincoat.

Вони планують затопити землю
багном.

Вони планують для прориву змови

Залучили лікарів тепер у змові
захищати дивні для сексу пози.
Вони роблять наркотичне проносне
і горючих ректальних свічок їм не брак.

Вони знають як із сарбакану пульнути так,
щоби сонце впало навзнік.

Я кутаюсь в лід — тобі не казав?
Так не дістануть мене інфраскопи.

Я знаю пісні і ношу амулети.
Гадаєш, що дістала мене,
та можу знищити тебе.

будь-якої миті дня.

Будь-якої миті дня.

Будь-якої миті дня.

Може будеш кави, моє кохання?

Я вже казав, що більше не вийду надвір?
Він там за дверима засів
у дощовику.